

U Saboru treba osnovati registar lobista

Gost komentator ➔

Interes Otvorena razmjena informacija i argumenata s lobistima koristila bi saborskim zastupnicima i službenicima koji bi dobivali dragocjene informacije od stručnjaka

Dolaskom demokracije i više-stranačja u Hrvatsku širom su se otvorila vrata da različite interesne skupine lobiraju kod državnih institucija. Danas potpuno legitimno lobiraju predstavnici industrije, poslodavaca, sindikata, nevladinih organizacija, manjina, branitelja, kao i mnoge druge domaće i strane grupacije.

I sam hrvatski Ustav građanima jamči pravo na slobodno udruživanje u sindikate i udruge te im omogućuje slobodu govora i izražavanje mišljenja. Svakodnevno čitamo o građevinskim, naftnim i bankarskim lobijima, pokušaju da se sruši ovaj ili onaj zakon, nepravednoj odluci agencije ili previsokim nametima za poduzetnike i ulagače.

Smanjenje korupcije

Činjenica je da su vlade u današnje vrijeme prisiljene obavljati složenije poslove i donositi važne političke odluke u vrlo kratkim rokovima. Upravo su to okolnosti zbog kojih će se strateško lobiranje sve više cijeniti, a lobistička industrija nastavit će u budućnosti snažno rasti. Sličan dinamičan rast u posljednjih dvadeset godina doživjela je industrija odnosa s javnošću i strateškog savjetovanja. Globalizacija dodatno daje vjetar u leđa lobiranju jer se uz nacionalne vlade jednako pomno lobiraju nadnacionalne i međunarodne organizacije kao MMF, WB, UN ili EU.

Problem negativnog imidža lobiranja ostaje i dalje prisutan, ali samo na površini jer u osnovi lobističko djelovanje znatno poboljšava kvalitetu i vjerodostojnost odluka koje donose državne institucije. Dakako, preduvjet za pozitivan učinak lobiranja je zakonodavni okvir koji pridonosi transparentnom i dogovornom lobiranju. Situacija unutar hrvatskih institucija koje se lobiraju bila bi puno bolja kada bi lobiranje bilo jasno definirano zakonom te kada bi se znalo tko lobira za koga i s kojim ciljevima.

Problem regulacije lobiranja aktualna je tema i u Europskoj uniji, pa je potpredsjednik Europske komisije Siim Kallas prije nekoliko godina pokrenuo Europsku inicijativu za transparentnost (ETI) kako bi uveo više reda među pet tisuća akreditiranih bruxelleskih lobista. Opće je poznata stvar da 80% nacionalnog zakonodavstva svake članice EU dolazi izravno iz Bruxellesa, što

“ ZAKON O LOBIRANJU KOJI HRVATSKA TREBA DONIJETI RAZJASNILO BI DANAS NEJASNE POJMOVE 'LOBIST' I 'LOBIRANJE' ”

NATKO VLAHOVIĆ
glavni tajnik Hrvatskog društva lobista i akreditirani lobist Hrvatske obrtničke komore u Europskom parlamentu

znači da je važnost i uloga europskih službenika prerasla "domaće" zakonodavce. To nas ne mora plašiti, ali toga moramo biti svjesni kada usvajamo europsko zakonodavstvo i pripremamo se za nove uvjete poslovanja i djelovanja unutar EU.

Hrvatska bi mogla višestruko profitirati uvođenjem reda u svoje "domaće" lobiranje. Prvo, formiranje obveznog registra lobista pri Hrvatskom saboru omogućilo bi svima koji žele razgovarati sa zakonodavcem da se akreditiraju kao lobisti neke grupacije te bi takvi kontakti postali uobičajena i prihvaćena praksa. Kao akreditirani lobist Hrvatske obrtničke komore u Europskom parlamentu i Europskoj komisiji iz iskustva mogu reći da je to od-

lično rješenje kojim dobivaju obje strane, lobist i lobirani.

Takva otvorena razmjena informacija i argumenata koristila bi zastupnicima i službenicima koji bi dobivali dragocjene informacije od stručnjaka lobista, ali koristila bi i interesnim grupama koje žele sudjelovati u političkom odlučivanju i na to imaju potpuno pravo.

Drugo, zakon o lobiranju razjasnio bi danas nejasne pojmove "lobist" i "lobiranje" te odredio granicu legitimnog i transparentnog lobističkog djelovanja. OECD-ova studija o lobiranju preporučuje postkomunističkim zemljama donošenje zakonodavnog okvira za lobiste radi smanjenja političke korupcije.

Treće, svjetska praksa (SAD, Kanada, EU) govori da mora postojati jasno definiran kodeks očevidnog ponašanja u odnosima između lobista i predstavnika državnih institucija, pogotovo kada govorimo o obvezi točnog predstavljanja koga lobist zastupa i kakve informacije pruža.

Preventivno djelovanje

Četvrto, jačanjem i profesionalizacijom lobističke struke u Hrvatskoj stječu se preduvjeti za bolje snalaženje hrvatskih političkih i poslovnih predstavnika u okviru euroatlantskih integracija, NATO-a i EU.

Nedavni ulazak Hrvatske u NATO predstavlja klasičan primjer uspješnoga državnog lobiranja, dok je dobivanje posla IGH u Crnoj Gori odličan primjer razrađenoga poslovnopolitičkog lobiranja. Osnivanjem Hrvatskog društva lobista u lipnju prošle godine učinjen je važan korak u procesu legitimizacije lobiranja u Hrvatskoj, što je na nedavnom 2. međunarodnom simpoziju o lobiranju potvrdio i predstavnik Europske komisije.

Amerika, koja već sedamdeset godina ima zakone o lobiranju, savjetuje da ne treba čekati skandale i afere, nego djelovati preventivno kako se ne bi narušilo krhko povjerenje javnosti u političke institucije.

Taj je savjet poslušao i predsjednik Obama tražeći od lobista koje je zaposlio u svojoj administraciji da potpišu poseban ugovor. Hrvatski lobisti žele uvođenje reda u lobiranje jer je to u interesu i na dobrobit ukupnoga hrvatskoga društva. ♦